

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 411.001.01.2015
I/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	I/15/001 – Realizacja wybranych dochodów budżetowych oraz działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w celu zmniejszenia zadłużenia.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
<i>Kontroler</i>	Krzysztof Hofman, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 94918 z dnia 28 kwietnia 2015r. Lidia Sobkowiak-Mariasz, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 94937 z dnia 8 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 442-443)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Gminy w Bojadłach, 66-130 Bojadła, ul. Sulechowska 35, (dalej: <i>Urząd</i>)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Grzegorz Doszel, Wójt Gminy Bojadła (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

<i>Ocena ogólna</i>	<p>Dług Gminy Bojadła w badanym okresie znacząco wzrósł z 3.054.209,87 zł na koniec 2013 r. do 6 309 822,19 zł na koniec 2014 r. Podwojenie długu w ciągu jednego roku związane było z realizacją inwestycji gminnych.</p> <p>Pomimo wzrostu długu Gmina przestrzegała obowiązującego do końca 2013 r. limitu ograniczającego zadłużenie, tzw. limitu 60 %², a także spełniała poczynając od 2014 r. indywidualny wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej ufp). Natomiast w 2013 r. Gmina Bojadła przekroczyła ponad dwukrotnie próg spłaty zobowiązań w stosunku do planowanych dochodów (15 % limit spłat⁴), jednakże wynikało to z realizacji programu optymalizacji zadłużenia poprzez jednorazową spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczki środkami uzyskanymi z emisji obligacji i miało na celu spełnienie obowiązującego od 2014 r. indywidualnego wskaźnika zadłużenia. Spłata zaciągniętych kredytów i pożyczki następowała terminowo, a zaplanowany deficyt budżetu, który wystąpił w 2014 r. został sfinansowany ze źródeł wskazanych w art. 217 ufp.</p> <p>Gmina w większości prawidłowo wykazała w sprawozdaniach budżetowych wysokość zadłużenia i źródła jego finansowania. Stwierdzono jednakże, iż m.in.</p>
---------------------	--

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Z wyłączeniami - art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁴ Łączna kwota spłat rat kredytów i pożyczek (poza spłatami kredytów zaciągniętych na przejściowe finansowanie deficytu) wraz z należnymi w danym roku odsetkami nie przekroczyła 15% planowanych dochodów, określonego w art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

–nie wykazano w sprawozdaniu Rb-NDS⁵ i Rb-Z⁶ danych dotyczących realizacji programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych,
–błędnie wykazano w sprawozdaniach Rb-UZ za 2013 i 2014 r.⁷ strukturę terminową zobowiązań z wyemitowanych obligacji komunalnych.
W wyniku kontroli NIK Gmina dokonała odpowiednich korekt w księgach i złożyła skorygowane sprawozdania za 2014 r.

W większości zbadanych spraw Urząd prawidłowo podejmował czynności zmierzające do wyegzekwowania przysługujących mu należności, polegające na wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych. Stwierdzono jednak, że nie podjęto działań w stosunku do zaległości jednego podatnika z tytułu dwóch rat podatku od nieruchomości za 2011 r., a w jednym przypadku nieprawidłowo umorzono zaległości. W toku kontroli wadliwa decyzja została wyeliminowana z obrotu prawnego, a Urząd podjął działania w celu dokonania prawidłowego rozliczenia.

III. Wyniki kontroli

1. Finansowanie deficytu i zobowiązań jednostki

Opis stanu faktycznego

W latach 2013 – 2014 dochody zrealizowane przez Gminę Bojadła zmniejszyły się z 12.023.116,22 zł do 11.233.559,39 zł, a wydatki wzrosły z 10.704.373,74 zł do 14.576.978,82 zł. W 2013 r. budżet gminy zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości 1.318.742,48 zł, a w 2014 r. deficytem w wysokości 3.343.419,43 zł.

W okresie tym Gmina pierwotnie zaplanowała deficyt na poziomie 267.847,90 zł⁸ i 582.278,81⁹. Ww. wielkości planowe, w wyniku zmian budżetu, na koniec 2013 r. stanowiły nadwyżkę 694 703,58 zł, a na koniec 2014 r. deficyt 6.874.038,90 zł (zwiększył się o ok. 6,3 mln zł w stosunku do pierwotnie planowanego).

(dowód: akta kontroli str.6)

Zaplanowanie w 2014 r. deficytu na dużo wyższym poziomie niż wykonanie (o 3,5 mln zł) było zdeterminowane w głównej mierze niższym wykonaniem dochodów budżetowych (o 789.556,83 zł) oraz zmniejszeniem wykonania wydatków majątkowych w tym roku, których realizacja została przeniesiona na 2015 rok (m.in. w związku z budową kanalizacji w miejscowości Klenica). Skarbnik Gminy wyjaśniła, że pomimo zaplanowania jako źródło finansowania, emisji obligacji w wyższej kwocie, została ona jednak przeprowadzona na niższym poziomie (52% w stosunku do wielkości planowanej), co służyło dostosowaniu wielkości emisji do potrzeb.

Przyczyną deficytu w 2014 r. było przede wszystkim zaangażowanie Gminy w realizację zadań inwestycyjnych: tj. termomodernizacja budynków gminnych (2.054 tys. zł) oraz budowa kanalizacji w Klenicy (wydatki w kwocie 1.557 tys. zł), budowa boiska przy szkole podstawowej w Bojadłach (wydatki w kwocie 487,9 tys. zł), remont świetlicy w Pyrniku (wydatki w kwocie 167,8 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 395-397)

W 2013 r. Gmina przeprowadziła konsolidację zadłużenia poprzez spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów wyemitowanymi obligacjami. W 2014 r. Gmina nie dokonywała już spłat zadłużenia, a przeprowadzona w tym roku kolejna emisja

⁵ Kwartalne sprawozdanie o nadwyżce / deficycie.

⁶ Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji.

⁷ Roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych.

⁸ Uchwała Budżetowa Nr XXIV/136/12 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 20 grudnia 2012 r.

⁹ Uchwała Budżetowa Nr XXXV/197/13 Rady Gminy w Bojadłach z dnia 12 grudnia 2013 r.

obligacji w wysokości 3.250.000 zł oraz wolne środki w wysokości 624.038,90 zł służyły finansowaniu planowanego deficytu¹⁰. Wolne środki zostały ustalone prawidłowo. Tym samym źródła finansowania deficytu i spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań były zgodne z art. 217 w związku z art. 89 ufp. Gmina prawidłowo nie wykorzystywała środków subwencji, depozytów, czy ZFŚS do finansowania budżetu.

(dowód: akta kontroli str.7-8, 20-43, 89, 90, 95-103,105-163, 221-224, 284-293)

W badanym okresie Gmina zaciągała także kredyty na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu jst (braku płynności finansowej). Ww. kredyty zostały spłacone do końca roku budżetowego, co było zgodne z art. 89 ust. 2 ufp.

(dowód: akta kontroli str.91)

Konsolidacja zadłużenia przeprowadzona w 2013 r. pozwoliła spełnić obowiązujący od 2014 r. indywidualny wskaźnik zadłużenia (spłaty) oraz umożliwiła Gminie pozyskanie i obsługę nowego finansowania na realizację planów inwestycyjnych zgodnie z wymogami art. 243 ufp. W związku z przeprowadzeniem konsolidacji Gmina wydatkowała 10 tys. zł na sporządzenie programu optymalizacji zadłużenia, 10 tys. zł na doradztwo emisji obligacji oraz 10,5 tys. na prowizję banku obsługującego emisję. W wyniku konsolidacji wydłużono także ostateczny termin spłaty zobowiązań o rok, do 2023 r.

(dowód: akta kontroli str.42-43, 103)

Dane w zakresie przychodów i rozchodów wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-NDS były zgodne z ewidencją księgową, natomiast w samym sprawozdaniu nie wypełniono pozycji D.111 dot. zaciągniętych zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków unijnych (o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ufp).

(dowód: akta kontroli str.249-250, 313-315)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Gmina nie wykazała w sprawozdaniu rocznym Rb-NDS za 2014 rok w wierszu D.111. oraz Rb-Z (w części C.1) przychodów na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 ufp. Z dokumentów dotyczących wyemitowanych w 2014 r. obligacji komunalnych wynika, że zostały one wyemitowane w celu finansowania planowanego deficytu budżetu związanego z budową kanalizacji w kwocie 5,8 mln zł, w tym wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 2,2 mln zł. Faktycznie na ten cel zaciągnięto zobowiązania w wysokości 2.081.057,69 zł.

Tym samym sporządzając ww. sprawozdania naruszono:

- § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym (Rb-Z);
- § 9 ust 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹², który stanowi, że kierownicy jednostek są

¹⁰ Pozostały wolne środki 530.619,47 zł, które mogą stanowić finansowanie w roku następnym.

¹¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1773.

¹² Dz. U. poz. 119.

obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym (Rb-NDS).

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że niewypełnienie wiersza D.111 sprawozdania Rb-NDS za 2014 rok było wynikiem przeoczenia. Gmina w wyniku kontroli NIK złożyła 30 czerwca 2015 r. korektę sprawozdania Rb-NDS oraz Rb-Z wykazując ww. kwotę.

(dowód: akta kontroli str.405-426, 434-435)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Przestrzeganie ustawowych limitów zadłużenia i rzetelność danych dotyczących wysokości długu

Opis stanu faktycznego

Dług Gminy na koniec 2013 r. i 2014 r. wynosił odpowiednio 3.054.209,87 zł¹³ i 6 309 822,19 zł¹⁴ i tym samym uległ podwojeniu w ciągu jednego roku. W związku z emisją kolejnych obligacji komunalnych w 2015 r. zadłużenie Gminy z tego tytułu na koniec I kwartału 2015 r. wzrosło do poziomu 7.100.000,00 zł.

(dowód: akta kontroli str.8-20, 103)

Jednostka terminowo sporządziła i przekazała sprawozdania Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec 2013 r. i 2014 r. Stwierdzono natomiast, że w bilansie z wykonania budżetu z 2014 r. zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 300.000 zł zostały wykazane nieprawidłowo jako długoterminowe.

(dowód: akta kontroli str.242-245, 275-277, 306-309)

W strukturze długu największy udział miały wyemitowane obligacje komunalne, które na koniec 2013 r. stanowiły 3.050.000,00 zł, a na koniec 2014 r. – 6.300.000,00 zł. Stan zobowiązań był zgodny z zawiadomieniami z banku o stanie zadłużenia, a zobowiązania ujęto prawidłowo na kontach 134 (kredyty) i 260 (obligacje i pożyczki).

(dowód: akta kontroli str. 103)

Suma zaciągniętych kredytów, pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ufp była równa lub niższa niż kwoty określone w uchwale budżetowej jst.

(dowód: akta kontroli str.194-204, 251-277, 316-320)

Gmina wykazała w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-UZ za 2013 i 2014 r. zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych, jednak nieprawidłowo zaprezentowała dane w zakresie terminu ich spłaty.

(dowód: akta kontroli str.242-248, 306-312)

W kontrolowanym okresie Gmina zawarła dwie umowy leasingu operacyjnego (o łącznej wartości 213.000,00 zł), z którymi związane są zobowiązania do uiszczenia 72 rat miesięcznych. Nie stwierdzono, aby Gmina zawierała, mające wpływ na poziom długu, umowy sprzedaży na raty, leasingu finansowego, umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu oraz umów o partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP).

(dowód: akta kontroli str.9-18)

¹³ Po wyłączeniach 4 209,87 zł, tj. równowartość zobowiązań wymagalnych na koniec 2013 r.

¹⁴ Po wyłączeniach 9 822,19 zł, tj. równowartość zobowiązań wymagalnych na koniec 2014 r.

W 2013 r. Gmina spełniła jeden z limitów ograniczających zadłużenie (tzw. limit 60 %¹⁵), nie spełniła natomiast limitu 15 %¹⁶. Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek przekroczyła 15 % planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego i wyniosła 35 % (z wyłączeniami).

(dowód: akta kontroli str.19)

Gmina przed rozpoczęciem emisji obligacji komunalnych uzyskała pozytywną opinię RIO o możliwości ich wykupu. Pozyskane środki przeznaczono zgodnie z uchwałami Rady Gminy i dokumentami emisyjnymi, w 2013 r. na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, a w 2014 r. na finansowanie planowanego deficytu związanego z budową kanalizacji w kwocie 5.800.000 zł, w tym wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 2.200.000 zł.

(dowód: akta kontroli str.105-163)

Gmina nie udzielała pełnomocnictwa do dysponowania jej rachunkiem bankowym, jako formy zabezpieczenia zobowiązań kredytowych. Natomiast w przypadku umowy pożyczki z BGK upoważniono bank do obciążania rachunków Gminy kwotami z tytułu spłaty pożyczki dokonywanymi ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

(dowód: akta kontroli str.44-88)

Kredyty spłacone w 2013 r. zostały zaciągnięte w 2010 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷ (dalej Pzp), natomiast umowy w przedmiocie emisji obligacji komunalnych z 2013 i 2014 r. zostały zawarte po przeprowadzeniu konkursu ofert, a objęcie i wykup obligacji następował zgodnie z uchwałami Rady Gminy oraz zapisami umów. Środki z wyemitowanych obligacji komunalnych przeznaczono na cele wskazane w warunkach ich emisji.

(dowód: akta kontroli str. 44-163)

Rozchody związane z realizacją umów kredytów, pożyczki oraz na obsługę emisji obligacji komunalnych dokonywane były zgodnie z umowami, terminowo, w prawidłowej wysokości i były zgodne z uchwałami budżetowymi na 2013 i 2014 rok.

(dowód: akta kontroli str.44-163)

Koszty obsługi długu wyniosły w 2013 roku 176.572,18 zł a w 2014 roku 124.947,73 zł. Odsetki z tytułu wyemitowanych obligacji zostały wykazane w prawidłowej podziałce klasyfikacji budżetowej dziale 757 „Obsługa długu publicznego” rozdz. 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, par. 8110 „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego”, natomiast prowizje błędnie w dziale 750 „Administracja publiczna” rozdz. 75023 – „Urzędy gmin”, par. 430 – „Zakup usług pozostałych”.

(dowód: akta kontroli str.92, 103, 434-435)

Gmina nie posiadała w kontrolowanym okresie zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń.

(dowód: akta kontroli str.401-404)

¹⁵ Art. 170 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

¹⁶ Relacja określona w art. 169 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

W 2013 i 2014 r. Gmina wykazała wprowadzić zobowiązania wymagalne (ich poziom był bardzo niski, ok. 0,15 % długu w każdym roku), jednakże w toku kontroli ustalono, że były to nadpłacone należności z tytułu opłat o charakterze cywilnoprawnym oraz o charakterze podatkowym, które nie miały charakteru zobowiązań wymagalnych i zostały błędnie wykazane w sprawozdaniach Urzędu¹⁸. W kontrolowanym okresie nie wystąpiła konieczność zapłaty przez Gminę odsetek za zwłokę.

(dowód: akta kontroli str.376-377)

Badanie terminowości regulowania zobowiązań Urzędu wobec ZUS w trzech miesiącach 2013 r.¹⁹, wykazało że Gmina terminowo regulowała zobowiązania z tego tytułu.

(dowód: akta kontroli str.193)

Gmina w latach 2013-2014 równoważyła budżet w części operacyjnej zgodnie z wymogami art.242 ufp i spełniła w 2014 r. wymogi związane z tzw. indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia.

(dowód: akta kontroli str.251-255, 316-320)

Wieloletnia Prognoza Finansowa (dalej WPF)²⁰ w zakresie dochodów z majątku była przez Gminę przedstawiana realistycznie w 2014 roku, natomiast w 2013 r.²¹ wartości planowane były zawyżone w stosunku do dochodów wykonanych. W 2013 r. ze sprzedaży mienia komunalnego Urząd zrealizował dochody w kwocie 25.734,80 zł, przy założonym w WPF poziomie 375.000 zł, a w 2014 r. zrealizowano dochody z tego tytułu na poziomie 39.230 zł przy planowanej w WPF kwocie 30.000 zł.

W myśl art.226 ust.1 ufp wieloletnia prognoza finansowa winna być realistyczna. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że zwiększenie wpływów ze sprzedaży składników majątkowych było związane z pojawieniem się nowego zadania inwestycyjnego (budowa kanalizacji w Klenicy). Urząd zaciągając zobowiązanie w ramach projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej musiał uwzględnić w planie zwiększone dochody, stąd rozważano wówczas zwiększoną sprzedaż składników majątkowych Gminy, jednak w związku z programem optymalizacji zadłużenia odstąpiono od zwiększenia sprzedaży składników majątkowych i w listopadzie 2013 r. skorygowano prognozę do 30 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.168-192, 433-435)

W ocenie NIK planowanie dochodów z majątku, jako wpływające na wysokość indywidualnego wskaźnika zadłużenia, powinno być rzetelne i dokonywane w oparciu o realne możliwości Gminy w tym zakresie.

Nadzorowane przez Gminę osoby prawne, tj. instytucje kultury (Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury), nie miały wpływu na zadłużenie Gminy. Gmina w kontrolowanym okresie nie posiadała udziałów ani akcji w żadnej spółce prawa handlowego, ani nie dokonywała zmian w nadzorowanych osobach prawnych mogących mieć wpływ na zadłużenie Gminy.

(dowód: akta kontroli str.5)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

¹⁸ Sprawozdanie Rb-27S zostało skorygowane przez Gminę 30 czerwca 2015 r.

¹⁹ Za luty, marzec i kwiecień 2013 r.

²⁰ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 70/13 Wójta Gminy Bojadła z dnia 31 grudnia 2013r.

²¹ Uchwała nr XXIX/172/13 Rady Gminy Bojadła z dnia 27 czerwca 2013r..

1. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Bojadła za 2014 rok błędnie wykazano zobowiązania o wartości 300 000 zł z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych serii A13 jako zobowiązania długoterminowe, podczas gdy z dokumentów emisyjnych wynikało, że termin wykupu tych obligacji przypada na listopad 2015 roku. Zobowiązania te miały więc charakter krótkoterminowy i powinny być zostać wykazane w pasywach (wiersz I.1.1). Skorygowane winny były zostać dane bilansu w wierszu I.1.2. (zobowiązania długoterminowe: 2.750.000 zł zamiast 3.050.000 zł). Z art. 40 upf oraz rozdziału 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²² wynika, że Gmina sporządzając bilans z wykonania budżetu zobowiązana jest stosować przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²³. Ustawa o rachunkowości w art. 3 ust. 1 pkt 22 zawiera definicję zobowiązań krótkoterminowych, które określane są jako ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Odpowiedzialna za rzetelne sporządzenie sprawozdań Skarbnik Gminy wyjaśniła, że zobowiązania Gminy z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych od początku w wyniku błędnej interpretacji traktowano jako długoterminowe i nie aktualizowano ich charakteru w późniejszym okresie w konsekwencji czego błędnie wykazano strukturę terminową zobowiązań w bilansie.

(dowód: akta kontroli str.275-277,434-435)

2. Jednostka w sprawozdaniu Rb-UZ za 2013 wykazała w części C.3 (zobowiązania wg pierwotnego terminu zapadalności) zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych o wartości 3.050.000 zł wskazując, że cała kwota dotyczy zobowiązań o terminie zapadalności²⁴ powyżej 5 lat, podczas gdy z zawartych umów wynika, że część zobowiązań miała krótszy termin zapadalności, tj. 1.200.000 zł miało termin zapadalności przypadający na okres od roku do pięciu lat a zapadalność powyżej pięciu lat dotyczyła obligacji na kwotę 1.850.000 zł.

Z kolei w sprawozdaniu Rb-UZ za 2014 rok Gmina wykazała:

- w części C.3 zobowiązania o pierwotnym terminie zapadalności powyżej pięciu lat o wartości 6.300.000 zł, podczas gdy z dokumentów emisyjnych wynika, że termin zapadalności powyżej pięciu lat dotyczył jedynie części zobowiązań o wartości 4.200.000 zł. W odniesieniu do pozostałych zobowiązań o wartości 2.100.000 zł termin zapadalności przypadał na okres od roku do pięciu lat;
- w części C.4 zobowiązania wg pozostałego terminu zapadalności o terminie zapadalności od roku do pięciu lat o wartości 3.400.000 zł i zobowiązania o terminie zapadalności powyżej pięciu lat o wartości 2.900.000 zł, podczas gdy z dokumentów emisyjnych wynika, że Gmina posiadała na dzień sporządzenia sprawozdania zobowiązania o terminie zapadalności do roku o wartości 300.000 zł, od roku do pięciu lat o wartości 1.800.000 zł i powyżej pięciu lat o wartości 4.200.000 zł.

Powyższe wskazuje na naruszenie § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w

²² Dz. U. z 2013, poz. 289.

²³ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

²⁴ Termin, w którym zgodnie z umową należy spłacić zobowiązanie finansowe.

zakresie operacji finansowych, który nakazuje sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym.

Odpowiedzialna za sporządzanie ww. sprawozdań Skarbnik Gminy, wyjaśniła, że ww. błędy wynikały z nieprawidłowej interpretacji ww. pozycji sprawozdania.

W dniu 30.06.2015 r. została złożona korekta uwzględniająca ustalenia kontroli.

(dowód: akta kontroli str.246-248,310-312,405-426, 434-435).

3. Obciążenia budżetu Gminy z tytułu łącznych spłat tytułów dłużnych wraz z odsetkami w 2013 roku przekroczyły próg 15% planowanych dochodów, określony w art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych. Relacja spłaty zobowiązań wyniosła 41,3% dochodów, a po uwzględnieniu włączeń z art. 169 ust. 3 ww. ustawy, wskaźnik ten wyniósł 35,1%.

Wójt Gminy wyjaśnił, że przyczyną przekroczenia w 2013 roku określonego w art.169 ust.1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych progu 15% planowanych dochodów była emisja obligacji w związku z restrukturyzacją długu Gminy. Powodem restrukturyzacji długu w 2013 r. było wydłużenie okresu spłaty zobowiązań, tak, aby możliwe było zaciągnięcie nowych zobowiązań w celu zrealizowania dwóch inwestycji: Termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budowa kanalizacji w Klenicy) przy dochowaniu od 2014 roku relacji, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str.19, 434-435)

4. Wydatki Gminy związane z obsługą długu w zakresie prowizji wynikającej z zawartej z bankiem umowy obsługi emisji obligacji komunalnych, których celem była spłata wcześniej zaciągniętych zobowiązań kredytowych oraz sfinansowanie planowanego deficytu budżetu wynoszące w 2013 r. 10,5 tys. zł zostały wykazane w rozdz. 75023 – „Urzędy gmin”, par. 430 – „Zakup usług pozostałych”, zamiast w rozdz. 757- „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 – „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego”, par. 8010 – „Rozliczenia z bankami związane z obsługą długu publicznego”. Tym samym w Urzędzie ujmowano koszty prowizji od emisji obligacji w innych niż właściwe do obsługi długu²⁵ podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że nieprawidłowe klasyfikowanie prowizji bankowych wynikało z błędnej interpretacji przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 434-435)

5. W wyniku badania dokumentacji Gminy za lata 2013 i 2014 ustalono, że w jednostce błędnie wykazano w sprawozdaniach Rb-Z zobowiązania wymagalne: na koniec 2013 r. w kwocie 4.209,87 zł, a na koniec 2014 r. w kwocie 9.822,19 zł.

Analiza dokumentacji wykazała, że Gmina jako zobowiązania wymagalne potraktowała nadpłaty kwot opłat o charakterze cywilnoprawnym (woda, czynsze najmu lokali gminnych) co do których wpłacający nie występowali o zwrot nadpłaconych kwot oraz nadpłaty o charakterze podatkowym, które z uwagi na ustne wnioski wpłacających o zachowanie nadpłaconych kwot na poczet przyszłych należności Gminy nie miały charakteru zobowiązań wymagalnych.

Tym samym sporządzając sprawozdanie naruszono § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych sprawozdania należy

²⁵ Klasyfikacja budżetowa wskazuje paragrafy wydatków: 801, 802, 806 do 809 i 811 do 814 jako właściwe do wykazywania wydatków na obsługę długu publicznego – załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.)

sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Pracownik prowadzący rozliczenia podatkowe oświadczył, że wykazane w latach 2013 i 2014 nadpłaty nie były zwracane podatnikom zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej (zawartymi w rodz. 9. „Nadpłata” działu III. „Zobowiązania podatkowe”), ponieważ w większości przypadków koszty korespondencji przewyższyłyby wartość nadpłat, a na decyzjach wymiarowych informowano podatników o zaliczeniu figurujących na kontach podatników nadpłat na poczet kolejnych należności wobec Gminy. Nie dokumentowano w formie pisemnej faktu złożenia przez podatników wniosków o zaliczenie nadpłaty na przyszłe zobowiązania podatkowe i nie wystawiano postanowień o zarachowaniu nadpłaconych kwot na zaległe lub bieżące należności podatkowe ponieważ generowałyby to dodatkowe koszty. Wójt Gminy wyjaśnił natomiast, że nadpłaty w podatkach: rolnym, leśnym i od nieruchomości nie były zwrócone podatnikom, gdyż po ustaleniu telefonicznym prosili oni o zarachowanie nadpłat na poczet przyszyłych należności wobec Gminy.

(dowód: akta kontroli str.242-245, 306-309, 376-377)

6. Na koniec 2013 roku w ewidencji księgowej Gminy nie ujęto odsetek stanowiących wydatki przyszłych okresów w wysokości 1.133.600 zł, a na koniec 2014 roku odsetek w wysokości 3.105.700 zł. Powyższe było niezgodne z art.15 ust.1 ustawy o rachunkowości w zw. z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w zakresie opisu kont 134, 260 i 909. W konsekwencji w odpowiednich sprawozdaniach z wykonania budżetu nie wykazano zobowiązań finansowych (w tym krótkoterminowych) zgodnie z zakresem obowiązków w powołanych powyżej wielkościach. Za bieżące księgowanie i rzetelne sporządzanie sprawozdań finansowych, zgodnie z zakresem obowiązków odpowiadał Skarbnik Gminy – Irena Sochała, która wyjaśniła, że nieujęcie wszystkich odsetek od obligacji, płatnych w następnych okresach sprawozdawczych było spowodowane tym, że Gmina ujmowała w księgach tylko odsetki wynikające z pism banku, które wpływały w okresach sprawozdawczych. Wyjaśniła, że w wyniku ustaleń kontroli NIK zostaną podjęte działania w celu wykazywania w księgach rachunkowych Gminy i sprawozdaniach budżetowych również zobowiązań przyszłych okresów wynikających z odsetek jakie bank naliczy od wyemitowanych obligacji komunalnych.

W trakcie kontroli NIK w księgach rachunkowych Gminy ujęto odsetki stanowiące wydatki przyszłych okresów za lata w wysokości 2.708.175 zł.

(dowód: akta kontroli str.439)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Ocena cząstkowa

3. Działania w zakresie realizacji dochodów z podatków i opłat

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą dochody własne²⁶ w ujęciu nominalnym oraz ich udział w dochodach ogółem wyniosły:

²⁶ Bez udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych.

- 3.962.689,20 zł w 2013 r. w stosunku 2.615.882,89 zł w 2012 r. i stanowiły one odpowiednio 32,96% dochodów ogółem²⁷;
- 3.097.611,20 zł, tj. 27,57% dochodów ogółem w 2014 r.²⁸

Na spadek udziału dochodów własnych w dochodach ogółem w 2014 r. względem roku 2013 największy wpływ miało jednorazowe uzyskanie w 2013 roku zwrotu podatku VAT od inwestycji realizowanej w latach wcześniejszych.

(dowód: akta kontroli str.164-165)

Na koniec 2013 r. zaległości na rzecz gminy wyniosły 324.706,99 zł, a największe dotyczyły należności od dłużników alimentacyjnych i z tytułu podatku od nieruchomości²⁹.

Badanie 5 spraw dotyczących dłużników, których konta wykazywały na koniec 2013 roku najwyższe salda zaległości wykazało, że Gmina w czterech przypadkach prawidłowo prowadziła windykację zaległości w podatku od nieruchomości, podatku rolnym i leśnym. W jednym przypadku nie objęto nimi 2 rat należności podatkowych z 2011 roku. Badanie nie wykazało przypadków przedawnienia należności.

(dowód: akta kontroli str.363-367)

Gmina w kontrolowanym okresie prowadziła ewidencje mienia komunalnego (wraz z wykazem gruntów zwolnionych od opodatkowania z mocy ustawy oraz na podstawie uchwały Rady Gminy), na podstawie których sporządzała deklaracje na podatek od nieruchomości. W deklaracji na podatek od nieruchomości za 2013 r. Gmina wykazała do zapłaty 257.452 zł oraz łączną kwotę podatku objętego zwolnieniem 319.993 zł. W deklaracji na podatek od nieruchomości za 2014 r. Gmina wykazała do zapłaty 278.006 zł oraz łączną kwotę podatku objętego zwolnieniem 335.329 zł. Rozliczenie wykazanych należności następowało poprzez zaksięgowanie wydatków³⁰ w klasyfikacji 750-75023-4480. W 2013 roku rozliczono 258.314 zł, w tym z tytułu odsetek za zwłokę 862 zł, a w 2014 roku 278.025 zł, w tym z tytułu odsetek za zwłokę – 19 zł. Tym samym naruszono art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych³¹.

(dowód: akta kontroli str.378-392)

Rada Gminy w Bojadłach podjęła dwie uchwały w sprawie zwolnień przedmiotowych w podatku od nieruchomości. Uchwałą nr XII/70/11 z 30 listopada 2011 r. zwolniono od podatku od nieruchomości grunty wykorzystywane jako drogi wewnętrzne, a uchwałą nr XIII/72/11 z 29 grudnia 2011 r. zwolniono od podatku od nieruchomości grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na cele statutowej działalności w zakresie kultury, kultury fizycznej, sportu, ochrony przeciwpożarowej oraz cmentarze. Ww. zwolnienia zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-27 S i Rb-PDP rzetelnie.

(dowód: akta kontroli str.368-371)

Gmina udzielała także ulg w spłacie należności podatkowych. W badanym okresie Wójt rozłożył na raty bądź odroczył termin płatności zobowiązań na kwotę 30.829 zł w 2013 r. oraz na kwotę 72.698 zł w 2014 r. Z możliwości umorzenia zaległości podatkowych korzystano w ograniczonym zakresie (w 2013 r. umorzono 2.052,20 zł,

²⁷ W 2013 r. 12.023.116,22 zł, w tym bieżące 11.244.135,42 zł, a majątkowe 778.980,80 zł,

²⁸ W 2014 r. 11.233.559,39 zł, w tym bieżące 10.008.374,83 zł, a majątkowe 1.225.184,56 zł

²⁹ Największe zaległości (powyżej 10 tys. zł) na koniec 2013 r. wystąpiły w klasyfikacji budżetowej:

852-85212-236 - 151.546,31 zł, 756-75616-031 - 68.212,38 zł, 400-40002-083 - 31.635,32 zł, 756-75616-032 - 23.647,94 zł, 700-70005-075 - 18.083,59 zł.

³⁰ Po stronie Wn konta 403 i po stronie Ma konta 130.

³¹ Dz. U. z 2014r., poz.849 ze zm.

a w 2014 r. - 2.536,40 zł). Na pięć zbadanych umorzeń o najwyższej wartości, w jednym przypadku stwierdzono błędne wydanie decyzji o umorzeniu zaległości w kwocie 1.381 zł.

(dowód: akta kontroli str.341-347)

W 2008 r. Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie ustalenia stawki opłaty adiacenckiej na poziomie 0% kwoty różnicy wartości nieruchomości. Wg wyjaśnień Wójta Gmina rozważała zmianę uchwały w sprawie naliczania opłaty adiacenckiej i wprowadzenia takiej opłaty w związku z prowadzonymi inwestycjami kanalizacyjnymi, ale odstąpiła od tego ponieważ skutkowałoby to nierównym traktowaniem mieszkańców miejscowości, w których budowano kanalizację. Nie wprowadzono tej opłaty przy budowie kanalizacji w miejscowości Bojadła, a jej wprowadzenie przy budowie kanalizacji w miejscowości Klenica byłoby dla mieszkańców krzywdzące.

(dowód: akta kontroli str. 393-397)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Badanie windykacji zaległości podatnika (nr karty kontowej 10332) w kwocie 10.162,60 zł (stan na koniec 2013 r.) wykazało, że Gmina nie wystawiła tytułów wykonawczych w odniesieniu do drugiej i trzeciej raty należnego podatku ustalonego w decyzji Wójta z 2011 r. (na kwotę 845 zł). Powyższe zaniechanie stanowiło naruszenie art.6 §1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³² oraz § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych³³.

Wójt Gminy wyjaśnił, że brak wystawienia tytułów wykonawczych był wynikiem niedoparzenia pracownika komórki zajmującej się rozliczaniem podatków. Dodał, że w trakcie kontroli NIK podatnik 20 maja i 25 maja spłacił po 200 zł (razem 400 zł) z ww. zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 372-375)

2. Badanie pięciu najwyższych kwotowo umorzeń zaległości dokonanych w latach 2013-2014 wykazało, że Gmina w jednym przypadku nieprawidłowo potraktowała wniosek podatnika (nr karty kontowej 40229) o rozliczenie należności za wykonane na rzecz Gminy prace malarskie z zaległościami m.in. w podatku od nieruchomości, jako wniosek o umorzenie zaległości i wydała bez podstawy prawnej decyzję o umorzeniu zaległości w kwocie 1.381 zł. Wykonane przez podatnika prace zostały wycenione na 1560 zł. Stan zaległości podatnika wobec Gminy na dzień złożenia wniosku o rozliczenie wynosił 1.567,80 zł, a złożony przez podatnika wniosek stanowił faktycznie wniosek o potrącenie. Gmina powinna zatem wydać postanowienie w/s potrącenia z wzajemnej, bezspornej i wymagalnej wierzytelności podatnika wobec gminy (jednostki budżetowej Urząd) z tytułu zamówień wykonanych przez niego na podstawie umów zawartych w trybie przepisów o zamówieniach publicznych³⁴, w wysokości 1.560 zł (zaległość podatkowa wraz z odsetkami).

³² Dz. U. 2014r., poz.1619 ze zm.

³³ Dz. U. poz. 656. Do dnia 22 maja 2014 r. obowiązek wystawienia tytułu wykonawczego określał przepis § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

³⁴ Ustawy Prawo zamówień publicznych nie stosuje się ze względu na art. 4 ust. 8 ustawy

Powyższe działania stanowiły naruszenie art. 65 § 2 w związku z art.64 §2, §5 i §6a oraz art.67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa³⁵. Nadwyżka wynikająca z wykonanych prac w stosunku do umorzonej zaległości podatnika w podatku od nieruchomości (179 zł) została przez Urząd zaliczona na poczet pozostałych zaległości podatnika w trakcie kontroli NIK w maju 2015 r.

W konsekwencji zdarzenie zostało również nieprawidłowo wykazane w kolumnie w kolumnie 14 (umorzenie zaległości podatkowych) sprawozdania Rb-27S zamiast w kolumnie 6 (Potrącenia).

Wójt Gminy wyjaśnił, że błędna kwalifikacja wniosku strony wynikała z niedopatrzania i zadeklarował, iż w przyszłości Gmina będzie zwracać uwagę na właściwe kwalifikowanie tego typu wniosków.

W toku kontroli NIK nieprawidłowość została usunięta, poprzez wyeliminowanie z obrotu prawnego wadliwie wydanej decyzji umorzeniowej i dokonanie rozliczenia poprzez potrącenie wzajemnych bezspornych wierzytelności.

(dowód: akta kontroli str.348-360)

3. Wbrew postanowieniom wynikającym z art. 6 ust 9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych Urząd dokonywał z opóźnieniem opłaty podatku od nieruchomości w 2013 r. i 2014 r. W 2013 roku rozliczono 258.314 zł, w tym z tytułu odsetek za zwłokę 862 zł, a w 2014 roku 278.025 zł, w tym z tytułu odsetek za zwłokę – 19 zł.

Zgodnie z art. 6 ust.9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wpłata obliczonego w deklaracji podatku od nieruchomości powinna następować w ratach proporcjonalnie do okresu trwania obowiązku podatkowego w terminie do 15 dnia każdego miesiąca (w styczniu do 31 stycznia). Opóźnione księgowanie „wpłat” przez Urząd skutkowało naliczeniem przez system odsetek, które zostały naliczone i zaksięgowane.

Wójt Gminy wyjaśnił, że ww. nieprawidłowości są wynikiem braku należytej komunikacji między pracownikami i opóźnień w przekazywaniu informacji pomiędzy komórką Urzędu zajmującą się sporządzeniem deklaracji, komórką prowadzącą rozliczenia podatkowe i komórką księgowości.

(dowód: akta kontroli str. 378-392)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zauważa, że obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości nałożony na gminy nie powoduje żadnej korzyści ekonomicznej dla samorządu (podatek ten z jednej strony stanowi wydatek, a z drugiej dochód gminy). Jednak w obecnym stanie prawnym gminy są podatnikami podatku od nieruchomości w odniesieniu do nieruchomości komunalnych i są zobowiązane przestrzegać przepisów w tym zakresie. W związku z powyższym dopiero nowelizacja przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych dotycząca opodatkowania nieruchomości gminnych pozwoli na wyeliminowanie praktyki płacenia podatku samemu sobie i pozostałych konsekwencji przyjętego rozwiązania.

2. NIK zwraca uwagę, że organ stanowiący (Rada Gminy) ma obowiązek ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej stosownie do art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³⁶. Ustalenie tej stawki w wysokości 0% stanowi faktycznie wadliwe wypełnienie tego obowiązku³⁷.

³⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 613

³⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 782.

³⁷ Wyrok NSA z dnia 14 stycznia 2003 r., I SA 2293/02, LEX nr 126802.

Natomiast ustalenie tej opłaty w sprawie indywidualnej zostało pozostawione uznaniu organu administracyjnego, jakim jest Wójt Gminy.

W związku z powyższym należy podjąć działania zmierzające do zmiany przedmiotowej uchwały. Dopiero po ustaleniu wysokości stawki, organ wykonawczy może rozważyć w ramach uznania ustalenie opłaty adiacenckiej jako formy uczestnictwa w kosztach budowy urządzeń infrastruktury technicznej przez właścicieli nieruchomości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁸, wnosi o:

1. Umarzanie zaległości podatników wyłącznie po spełnieniu ustawowych przesłanek dla wydania takiej decyzji.
2. Ujmowanie w księgach rachunkowych zobowiązań dotyczących wydatków przyszłych okresów.
3. Klasyfikowanie wydatków na prowizje w związku z zaciąganiem długu jako wydatki na obsługę długu publicznego.
4. Rzetelne sporządzanie bilansu, sprawozdań budżetowych i z operacji finansowych, w szczególności w zakresie zaciąganych zobowiązań i ich struktury terminowej.
5. Wykazywanie w sprawozdaniu Rb-NDS danych dot. zaciągniętych zobowiązań na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 upf.
6. Terminowe dokonywanie wpłat z tytułu podatku od nieruchomości gminnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek poinformowania NIK i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

³⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 17 lipca 2015 r.

Kontroler
Krzysztof Hofman
st. inspektor k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
Podpis

.....
podpis